

1

Нарешті звечоріло. Загорілися вуличні ліхтарі, й замерхла неонові вивіски ресторану на розі, розливаючи різке червоне сяйво у повітрі. До кімнати Джима Нолана сяйнуло м'яке червонясте проміння вивіски. Дві години Джим, заклакнувши, сидів у невеличкому твердому кріслі-гойдалці, обгорнувши ноги білим укривалом. Тепер зовсім стемніло, і він опустил ступні на підлогу, поляскав по затерпліх ногах. Мить він сидів не порушено, відчуваючи, як раз у раз йому поколює затерплі литки, як вони сверблять; потім устав і ввімкнув світильник без абажура. Світло вихопило всю кімнату: велике біле ліжко з крейдяно-білою ковдрою, золочене дубове бюро; чиста червона килимова доріжка настільки витерлася, що оголилася брунатна основа.

Джим підійшов до умивальника в кутку, ретельно вимив руки і пригладив мокрими пальцями волосся. Дивлячись у дзеркало, прикріплене в кутку над мийкою, він на мить зазирнув у свої маленькі сірі очі. Вийняв з кишені гребінець із затиском, щоб до кишені кріпити, розчесав пряме каштанове волосся й акуратно провів косий проділ. Джим був убраний у темний костюм і сіру фланселеву сорочку з відкритим коміром. Рушником він просушив мило і кинув стоншений брусок у паперовий пакет, який лежав розкритий на ліжку. У пакеті були бритва

«жилетт», чотири пари нових шкарпеток та інші сірі фланелеві сорочки на зміну. Він озирнувся, оглянув кімнату і рвучко згорнув пакет. На мить він мигцем глянув у люстерко, вимкнув світло і вийшов за двері. Спустився вузькими східцями, на яких не було килима, і постукав у двері парадного входу. Вони трохи прочинилися. Звідти визирнула жінка і глянула на нього, а потім відчинила ширше — огрядна білявка з темною родимкою біля вуст.

Вона всміхнулася йому.

— Міс-тере Нолан,— сказала вона.

— Я їду,— сказав Джим.

— Але ж ви повернетесь — як волієте, вам лишити кімнату?

— Ні. Мені треба поїхати назавжди. Я одержав листа, там просять.

— Вам сюди ніяких листів не надходило,— з підозрою промовила жінка.

— Ні, я на роботі одержав. Я не повернуся. Я заплатив за тиждень наперед.

Її усмішка поволі згасла. Вираз її обличчя, здається, почав змінюватися на гнівний.

— Ви повинні були мене попередити за тиждень,— різко мовила вона.— Такі правила. Аванс я заберу, тому що ви ніяк не попередили.

— Я знаю,— сказав Джим.— Усе гаразд. Не знаю, наскільки затримаюся.

На хазяйчиному лиці знову заграє усміх.

— Ви були добрим тихим квартирантом,— сказала вона,— навіть якщо довго тут не жили. Якщо випадє нагода, завітайте просто до нас. Місце вам знайду. Є моряки, вони щоразу до мене заїжджають, як у порту бувають. І кімнати для них є. Нікуди більше і йти не хочуть.

— Я пам'ятаю, місіс Меєр. Я залишив ключ у дверях.

— Світло вимкнули?

— Так.

— Ну, поки що не перевірятиму, завтра лише. Хочете ковточок чогось?

— Ні, дякую. Мені треба йти.

Її очі звузилися з розумінням.

— Ви не в біді? Чи не можу я вам допомогти?

— Ні,— відповів Джим.— Я не тікаю від переслідування. Просто знайшов нову роботу. Ну, на добраніч, місіс Меєр.

Вона подала напудрену руку. Джим перекинув паперовий пакет, узяв хазяйку на мить за руку і відчув м'яку шкіру під своїми пучками.

— Не забудьте,— сказала жінка.— Я завше кімнату знайду. До мене рік у рік вертаються — і моряки, і комівояжери.

— Пам'ятатиму. На добраніч.

Вона дивилася йому вслід, доки він не зник за парадними дверима та не спустився східцями до бетонного хідника.

Він вийшов на ріг вулиці й подивився на годинник у вікні ювелірної крамниці: пів на восьму. Швидко вирушив пішки в східному напрямі, через квартал універсальних магазинів і крамничок, де торгували вроздріб, а потім — через квартал оптових виробництв, спорожнілими та притихлими ввечері вузькими вуличками, де ворота були замкнені на дерев'яні засуви й обплетені колючим дротом. Нарешті він дійшов до старої вулиці, де стояв триповерховий цегляний будинок. Найнижчі, цокольні поверхи зайняли ломбарди і торговці притертим реманентом, а стоматологи і юристи розташувалися вище, на інших двох поверхах. Джим вдивлявся в кожні двері та нарешті знайшов потрібний номер. Увійшов до темного під'їзду, піднявся вузькими східцями, на яких лежала гумова доріжка, припнута латунними смужками. Нагорі світився маленький нічнийок, але тільки в одній кімнаті крізь матове скло блимало світло. Джим підійшов до дверей, побачив намальоване на склі «16» і постукав.

Озвався різкий голос:

— Заходьте.

Джим відчинив двері та ступив до маленького голого помешкання, де були письмовий стіл, металева шапка з картотекою, армійське ліжко і два прості стільці. На столі була електрична скороварка, на якій ледь парував олов'яний кавник. А за столом сидів літній чоловік, який поважно подивився на Джима. Хазяїн вивчав карту перед собою.

— Джим Нолан? — спитав він.

— Так.

Джим пильно подивився на нього: маленький на зріст чоловік, акуратно одягнений, у темному костюмі. Його густе волосся було зачесане на прямий проділ у даремній спробі приховати білий шрам півтора дюйма завширшки, помітний над правим вухом. Очі були гострі й чорні, погляд — меткий і нервовий, він постійно бігав туди-сюди — від Джима на карту, до настінного календаря, до будильника — і знову до Джима. Ніс був великий, товстий, з вузьким кінчиком. Рот, може, колись і був повний і м'який, але з роками від постійної напрути м'язів щільно стиснувся. Хоча цьому чоловіку було не більше ніж сорок, його обличчя прорізали глибокі зморшки, які свідчили про готовність до опору. Його руки теж була нервовими, як і очі — великі руки, навіть завеликі для такого тіла, з довгими пальцями, з долонями, подібними до лопат, і з квадратними товстими нігтями. Руки рухалися по столу, наче в сліпого, який вивчає речі на дотик, — обмацували краї паперів, ріг столу, нетерпляче промацували кожний гудзик на жилеті. Права рука потягнулася до електричної плитки і висмикнула штепсель.

Джим тихо зачинив по собі двері та ступив до письмового столу.

— Мені сказали приїхати сюди, — промовив він.

Чоловік раптом підвівся та сунув йому праву руку.

— Я Гаррі Нільсон. У мене ваша заява.

Джим потиснув йому руку.

— Сідай, Джиме. — Нервовий голос звучав м'яко, але ця м'якість була силуваною.